

Közéleti Hírmondó

2009/4 negyedév • megjelenik 500 példányban

Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Németh Tamás • Felelős kiadó: Náraieért Egyesület
www.kozeletihirmondo.gpinet.hu

Postahír – vállalkozásban működik a Náraai postahivatal

2009. szeptember 16-tól már nem a Magyar Posta Zrt. működteti a Náraai postahivatalt, hanem a Postapartner Programon keresztül vállalkozásban működik a továbbiakban. A postapartner hálózat bővítése céljából a Magyar Posta Zrt. a postai szolgáltatás üzemeltetésére keresett partnereket. Bögöti Ferencné egyéni vállalkozó (aki nem Náraai lakos) e pályázatra jelentkezve nyerte el a Náraai posta üzemeltetésének jogát. A településen a posta címe változatlan maradt: Náraai, Petőfi Sándor u. 43. A postahivatal nyitvatartási ideje hétfőtől péntekig 8.00-12.00 és 12.30-16.00 óra, szombaton és vasárnap zárva tart, telefonszáma: 94/312-394. Így tehát a hagyományos postai szolgáltatások továbbra is igénybe vehetőek a Náraai postán:

- csekkek, levelek feladása, a küldemények átfutási ideje változatlan marad
  - biztosításkötés, folyószámla és nyugdíjfolyószámla nyitása
  - készpénzfelvétel, megtakarítás-elhelyezés
  - bélyeg, sorsjegyarusítás
  - hírlap-előfizetés, amelyet továbbra is a kézbesítő visz házhoz
- A Magyar Posta törvényi kötelezettségének megfelelően a postai szolgáltatás ellátásáért továbbra is felelősséget vállal, a postapartner a Posta nevében és javára tevékenykedik. Ország-szerte több éve működnek postapartnerek kistelepüléseken a helyi lakosság legnagyobb meglegedésére.

Németh Tamás

Megalakult a Náraai Sárgaliliom Énekkar

2009. szeptember 20-án, vasárnap tartotta alakulását Náraai első női énekkara, amely a Náraai Sárgaliliom Énekkar nevet vette fel.

Az énekkar a Náraieért Egyesületen belül működik. A szakmai vezető személyéről még később születik döntés. A csupa jó hangú, vi-

dám hölgytársaság mindjárt az alakulást követően tartott is egy rövid próbát ismert népdalokból, mely olyan jól egybecsengett, hogy a műsor összeállítását is nagyban letisztázták. Így több nótacsokrot fognak összeállítani és reményeim szerint talán már az idei Télapóvárón, a Betlehemi játékokon és az Adventi Nyugdíjas klubon is fel fognak lépni. Természetesen, ha a műsorok összeállnak, ruhatervező által készített egyenöltözék is dukál majd a hölgyeknek, akik remélhetőleg messze viszik majd településünk hírét. Munkájukhoz kitartást, erőt és sikereket kívánva:

Németh Tamás

Hősök ünnepére

A fenti című verset Kovács Miklósné Anna nénitől kaptuk, aki gyermekkorában többször is szavalta e verset a Hősi szobornál. Az idei évi Hősi megemlékezésünkön szintén elhangzott ez a vers is, akárcsak néhány évvel ezelőtt. Mivel többen kérték a verset és szerzőjét, ezért most így módon tesszük közzé. Sajnos a szerzője nem ismert. Egyben megköszönjük Anna néni-nek a segítséget, hogy megosztotta velünk a verset, átmentve ezzel nem csak a verset, hanem a szokást is az utókorra:

A verset a 11. oldalon olvashatja.

2 Önkormányzati hírek

4 Orvosi tanácsok

7 Egyházközségi hírek

10 Védjük a falunkat körülölelő erdőket!

12 Sportélet

Önkormányzati hírek

Remélem mindenkinek kellemesen telt a nyara. Mint ahogy eltervezük, a nyári szünetben átépítettük az óvoda vizesblokkját, így ősztől már a modern épületrész fogadta az apróságokat. A munka elvégzésére a részleges avulás és ennek következtében a folyton jelenlévő csatornaszag megszüntetése miatt volt sürgős a feladat. A felújítás keretében új zuhanyarkot alakítottunk ki, illetve kicseréltük az összes mosdót, wc-t, sanitereket, továbbá teljesen újra cseréltük a csempét és a járólapot, valamint egy hosszú tükör is felszerelésre került a mosdók elé, illetve a wc-k közé elválasztó falat is építettünk. A munkával egyidejűleg az udvari csatornarendszer részleges cseréje is megvalósult, így ezzel megszűnt az udvari részen is évek óta jelenlévő csatornaszag. A kivitelezést Lóránth Gyula vízvezeték-szerelő mester, a burkolást Kurcz Ernő burkoló, a festést pedig Rózsás festőmester és segítők végezték. Az óvoda falára az emblémát és a feliratot Nagy Tamás varázsolta. Szakszerű munkájukat ezúton is megköszönjük!

Elkészült három utca burkolat-megerősítése. Az Arany János, a Kossuth Lajos utca jobb oldali ágának végszakasza, illetve a Hősök tere profilozás utáni kétrétegű felültek zárása történt meg. Ezzel egy időben a komolyabb kátyúk is kijavításra kerültek más útszakaszokon. Sajnálattal közölhetem, hogy az Ady Endre utcára benyújtott felújítási pályázatunk sajnos nem járt sikerrel.

Mint ahogy már látható, elindult a temető kerítésépítése is. Először az élő sövény felső részét, majd a gyökérzetet távolítottuk el. A talajcserét követően a temető széleinek elegyengetése és az árokpartok kirészűzése után betonlábakra szerelt drótfonatos kerítés készül a két oldalon és hátul, tujasorral övezve. Ezt követően az első oldali szakaszon egy népies jellegű kerítés készül majd keményfából. Elbontásra került a temetőben lévő volt II. világháborús emlékmű is. Mivel készítésekor nem készülhetett köztéren (a szocializmusban), ezért építették meg az akkori faluvezetők a temetőn belül, ám a korábbi években a névtáblák innét már a Hősök terére kerültek kihelyezésre az ott lévő I. világháborús hősi áldozatok neveit tartalmazó emlékműre. A végtisztesség is úgy kívánja, hogy mindkét világháborús hősi áldozatainak nevei köztéren, méltó módon legyenek megőrizve az utókor számára, amely a még meglévő emlékmű törzsének elbontásával vált teljessé. Megemlíteném, hogy a temetőben lévő barokk kápolna (Nárai egyetlen műemlék épülete) esőcsatorna rendszerét is szükséges volt átfordítani. Ez idáig az esővíz az épület hátsó traktusában volt levezetve, majd a domborzati viszonyok miatt az esővíz végigfolyt az épület két oldalán. Most már a levezetés az esővíz az épület károsítása nélkül tud távozni. A szakszerű munkát Kovács Miklós végezte el, amit ezúton is köszönünk!

Régóta sürgető feladat volt a rossz állapotú járdáink felújításának elindítása. Hosszas előkészület után született meg a döntés, ennek értelmében a települést átszelő Petőfi Sándor utca páros oldalán, a falu határától a temetőig bezáróan újult meg 1 km hosszú járdaszakasz. Az előkészületek során kikértük útmérnökök véleményét, és ezeket összegezve rangsorolás után indítottuk el ezen a szakaszon a járdafelújítást. A szakemberek véleménye alapján először a két főutat, a Petőfi Sándor utcát és Kossuth Lajos utcát célszerű rendbe tenni, majd ezt követően az ezekből leágazó mellékutak mentén lévő járdákat. A rekonstrukció keretében beton alapon aszfaltszönyeg borí-

tott járdát készítettünk. Az előzetes felmérések szerint nem volt célszerű a meglévő betonjárda teljes szakaszának cseréje, így a jó szakaszok meghagyása mellett a repedezett, törött részek kerültek csak cserélésre. Így közel feleannyiból megvalósult a munka, mintha a teljes szakaszt cseréltük volna. Időközben elkészült a négy (a két-két faluvégi) autóbuszöböl kiviteli terve is, így azok jogerőssé váltak. Némi gond is felmerült közben, ugyanis az elvi engedélyek szerint – amit ugyancsak tervező tervezett és több fórumon hagytak jóvá – három öböl három méter mélységig nyúlt be az útszéltől (az árok fölé), míg

Eldőlt a volt II. világháborús emlékmű

a negyedik csak 1,5 méterre. Bár korábban erre így adott elvi engedélyt a hatóság, most ezt hatályon kívül helyezve itt is három méter mélységűre kellett áttervezetnünk. Ez a negyedik buszöböl pedig éppen az, amelyik érintőlegesen kapcsolódik a korábban már elindított járdafelújításunkkal. A korábbi terveink szerint itt 1,2 méter széles járdát készítettünk volna, emellé került volna megépítésre később az 1,2 méter széles peron, majd az 1,5 méter széles buszöböl, ám a fentiek módosulása miatt a 3 méter széles öböl mellé 1,2 méter széles peront kell készíteni, ami egyben járdaként is funkcionál, ugyanis helyhiány miatt nem építhető meg külön-külön a járda és a peron. A képviselő-testület a felmerült probléma gyors mérlegelése után felelősségteljesen úgy döntött, hogy a járdaépítést folytatjuk, a módosított formában jóváhagyott buszöböl megépítésével együtt. Ha nem ezt tettük volna, a későbbiekben a buszöböl készítésekor, az új járdaszakaszt több mint 50 méter hosszan ismét el kellett volna bontani, így bár most többletfinanszírozásba kerül, azonban csak egyszer kell kifizetnünk. Az sem volt utolsó szempont, hogy a kivitelezőtől a helyzetre való tekintettel sikerült nettó 400.000 forint kedvezményt elérnünk (bruttóban 500.000 forint!) a buszöböl építéséből úgy, hogy a járdaépítés költségéből már korábban érvényesítettem nettó 100.000 forint támogatást a jövő évi falunapi műsorra (bruttóban 125.000 forint!). Ezen összeg a Magyar Aszfalt Kft. támogatása lesz, azaz az érvényes határozat szerinti összeggel szemben, ennyivel kevesebbről állítottak ki számlát.

A járdaépítéssel egy időben végeztük el a községi árkok egy részének kitisztítását, okulva a tavasi áradásból. A feladat elvégzését a Közút végezte díjmentesen, mintegy karbantartásként, amely Bene Imre diszponálásával zajlott. Itt kérek minden érintett ingatlanuladonost, hogy a telkére bevezető hidak kitisztítását végezzék el. Az át ereszek, árkok fűnyírásával kapcsolatosan megjegyezném, hogy sajnos az árkokban nem elég csak a fűvet lenyírni, hanem alkalmasint a nyersedéket innét gereblyével ki is kell tisztítani, ugyanis az évek alatt

lerakódó fű vezet aztán az átereszek részleges eldugulásához. A képviselő-testület állásfoglalást hozott a belterületi nyílt téri tűzrakásról is. Ennek szellemében keddi és pénteki napokat jelöltük ki erre a célra (lásd az erről szóló külön írást).

Szót ejtenék a falunapunkról is. Örömmel tapasztaltuk, hogy van igény ilyen rendezvények iránt településünkön, hiszen az esti fő műsorszámokra legalább ezeröttszáz ember vonult ki a Millenniumi parkba. Külön megköszöném az önkormányzati képviselők segítségét (különösen Szilágyiné Pompor Vilmáét), aki egy varázslatos kiállítást is szervezett a polgármesteri hivatal nagytermébe, valamint hintőt intézett e nemes napra, de emellett még számos szervezést vitt véghez. A polgármesteri hivatal nagytermében szervezett kiállításon a régmúlt idők tárgyai mellett a régi kor elevenedett meg képek formájában, illetve Dr. Tatai-Szabó Miklós Nárairól készült művészfotói voltak láthatóak. Megköszönöm az óvodás gyermekeknek a nagyszerű műsort, az óvoda vezetőjének és dolgozóinak is a befektetett energiát. Rajtuk kívül még a Náriáért Egyesület, a Náriai Sportkör és Néro Tekeklub tagjai voltak segítségünkre, de köszönjük Horváth Péternek és Kárándi Sándornak is a segítségét. A faluvacsorán több mint négyszáz adag szarvaspörkölt fogyott, amely Lóránth József vezetésével főtt. A főzéshez és a tábornóházhoz a fát az erdőbirtokosság biztosította, Hompasz Béla támogatásával, a két szarvast az Aranyptak Vadászársaság biztosította, megköszönöm Dr. Orbán Péter vadászár-

Munkában a kotrógép

sági elnök úrnak, illetve a két szarvast kilövő vadászmasternek is a segítségét, Kovács Ferencnek és Závár Gyulának, míg a szükséges berendezések szállítását pedig Bakonyi Erik végezte! A szarvasok darabolását pedig Kántor László és Kántorné Lóránth Annamária vállalta.

Mint már látható, elindítottuk a Művelődési Ház felújítását és átalakítását. Az épületen teljes külső nyílászárócsere és hőszigetelést végzünk, ezzel párhuzamosan egy fűtőtestű kazánházzal és egy fatárolóval toldjuk meg az épületet, illetve az üresen álló helyiségekből egy kis bankfiókot alakítunk ki. Mindezek elvégzése a növekvő energiaárak miatt is szükségesek, mert gázzámlára az idén eddig közel 2 milliót fizettünk, noha a tél még hátravan. Terveim szerint a Művelődési Házat és a Polgármesteri Hivatalt fűtenénk a későbbiekben fával (az orvosi rendelő is a Polgármesteri Hivatalból van betáplálva), így csak az óvodában maradna a gázfűtés. Úgy vélem, az átállás bőven megtérül, még akár úgy is, ha netán alkalmaznunk kellene valakit 4-6 órás munkaviszonyban favágásra, kazánkezelésre, mivel Hompasz Béla számításai szerint 40-45 erdei köbméter fa elegendő lehet egy szezonra vetítve. Az épület felújításával egyidejűleg az épület nyugati szárnyát tel-

jesen leválasztjuk a Művelődési Házról és itt egy kis bankfiókot alakítunk ki, amit bérbeadás útján fogunk hasznosítani, mint ahogy a korábbi híradásokban már elhangzott. Mint már közismert, tárgyalásokat folytattunk befektetőkkel, részben az üresen álló önkormányzati ingatlanok, ingatlanrészek hasznosítására, új munkahelyek teremtésére és nem utolsósorban az adóbevételeink növelése végett (volt iskolaépület, művelődési ház). Végül a Körmend és Vidéke Takarékszövetkezettel folytatott tárgyalás vezetett sikerre, ennek eredményeként fognak nálunk kirendeltséget nyitni, amelyhez már a szükséges bankfelügyeleti engedélyekkel is rendelkezünk. Természetesen a fióknyitást egy hosszabb egyeztetés és előtárgyalás előzte meg, minek végeredménye a remélhetőleg mindkét fél számára kölcsönösen előnyös és hosszú távú megegyezés lett. A takarékszövetkezettel a bérleti szerződést öt évre írtuk alá, amely a nyitástól fog számítani. Mindezért cserébe nettó 100.000 forint bérleti díjat fog havonta fizetni önkormányzatunknak a takarékszövetkezet, valamint a közüzemi számlák, fűtés stb. költségei is őket terhelik. A szerződés értelmében a második évet követően már lehetőségünk nyílik emelni a bérleti díjat, évi egyszeri alkalommal. Úgy vélem, ez a bankkal kötött megállapodás a következő öt évre hatmillió forintot bőven meghaladó fix bevételt jelent önkormányzatunknak. Ez volt az az alap, amiből előfinanszírozva újítjuk most fel és alakítjuk át a Művelődési Házat, építünk kazánházat, fatárolót. De reményeim szerint az öt év elteltén túl is ez egy hosszú távra jól tervezhető, fix bevételi forrást jelent majd önkormányzatunknak, és akkor még nem számoltam az innét származó iparűzési adóbevételel, és az esetleges kiemelt kamatbevételelről. Ezzel a döntéssel a település színvonala is emelkedik, ráadásul a külső térfelügyelő kamerának köszönhetően a település személyi és gépjárműves forgalma ezután bármikor visszakereshető lesz bűnesetek elkövetésekor. A bank ígérete szerint – amit az együttműködési szerződésben írásban is rögzítettünk – a fentiek kívül mintegy pluszként, minden évben támogatni fogja anyagilag a falunapi műsorainkat, ami ugyancsak pozitívum.

Az önkormányzati ingatlanokra vonatkozóan nem volt érvényes tűzvédelmi előírásoknak való megfelelés, érvényes villámvédelmi felülvizsgálat, érvényes érintésvédelmi felülvizsgálat és jegyzőkönyv. Mindezek pótolva lettek a közelmúltban is az óvodától a ravatalozóig.

Néhány gondolatot szeretnék ejteni az elmúlt időszak gazdálkodásáról is. A három utca felújítása után (Kossuth vége, Arany János, Hősök tere), a temető előtti korlát felújítása, óvodai vizesblokk átépítése, részleges csatornacsere, sportöltöző felújításának költsége, virágvályúk, fénymásoló, motoros fűkasza, mosógép stb. beszerzése, a falunap megrendezése, tervezési díjak, gázzámla stb. kapcsán az együttesen felmerült közel tízmillió forintnyi költségek kiegyenlítése után jelenleg az önkormányzatunk számláján a lekötött betétünk 63 millió forint. Ne azt kérdezzék, hogy csináltuk, mert fentiek Nárait gyarapítják. Nyilván a járdaépítés, temetőkerítés és a művelődési ház átalakítását is ki kell majd egyenlítenünk, de ezen költségek sem fogják veszélyeztetni az önkormányzatunk működését azt gondolom, ráadásul a művelődési ház felújítása a bérleti és az energia-váltás által többszörösen megtérülő beruházás. Zárszóként megemlítem, hogy november 1-jétől az önkormányzat számlavezető pénzügyintéze a Körmend és Vidéke Takarékszövetkezet lesz, ezért a korábbi befizetési postacsekkek október 26-ig érvényesek. Aki eddig nem fizette meg a különböző adónemeket, ezután már csak az új csekkekkel tudja ezt megtenni, ami beszerezhető lesz a Polgármesteri Hivatalban. Köszönöm, hogy időt szánt rám, további kellemes időtöltést:

Németh Tamás
polgármester

Önnek is van? Aranyér – az intim probléma, amiről ritkán beszélünk

A lakosság kb. 40%-át érinti az aranyeres megbetegedés, de a panaszos betegek harmada fordul csak orvoshoz.

Többször érintettünk már olyan betegségeket is, amelyek kialakulásában főként a civilizációs ártalmaknak jut jelentős szerep. Ilyen a visszérbetegség, mely olyan sok embernek okoz kellemetlenséget. Sokan nem tudják, hogy az aranyérbetegség is, hiszen a végbél körüli vénás fonatok megbetegedéséről van szó, s azok elváltozásai okozzák a jellegzetes, sokak által jól ismert panaszokat. A széklet visszatartása, a nem megfelelő mennyiségű folyadék bevitel, a túlsúly vezetnek mindenekelőtt a fájdalmas, görcsös székletürítéshez. Ilyenkor a végbél visszereiben olyan nyomásemelkedés alakul ki, ami hosszabb távon a végbél vénás fonatainak szerkezeti átépülését eredményezi. Ennek kapcsán megjelenő aranyeres csomók környezete begyulladhat, vérezhet, ami a betegnek akár elviselhetetlen fájdalmat is okozhat. Sajnos sokan megvárják, amíg ez kialakul, mert túlságosan intim területet érint a baj, és ezzel nehezen fordulnak orvoshoz. A késői, elhanyagolt állapotban megkezdett kezeléssel az is a baj, hogy a székletürítés zavara és a véres széklet esetében mindig gondolni kell a végbél daganatos meg-

betegedésére is, amit azonnal ki kell zárni. Időben elkapva ezek sebészileg jól gyógyíthatók. Szerencsés esetben azonban műtétek nélkül is javulás érhető el. Az életmód-változtatás a civilizációs ártalmak távoltartása érdekében elsődrendű feladat. A székelési habitus rendelése, az erőlködés megszüntetése, mely elérhető a napi stressz csökkentésével, a fizikai aktivitás növelésével, valamint megfelelő folyadékbevitellel. A megfelelő mennyiségű rostbevitel általános tanács az aranyérben szenvedő betegek számára is, azonban tudományosan elfogadható bizonyíték kedvező hatásukra vonatkozóan a mai napig nem áll rendelkezésünkre. Sőt, a széklet tömegének növelésével akár károsan is befolyásolhatják az aranyeres panaszokat. Éppen ezért külön ételmi rostok bevitelét étrendkiegészítőként nem ajánljuk. Elég, ha az éppen aktuális zöldségeket és gyümölcsöket fogyasztjuk. A narancshéj kivonatból készült Dio-PP egy flavoid tartalmú, a patikákban recept nélkül kapható készítmény, kifejezetten a vénák falára fejt ki kedvező hatást, és emiatt nemcsak a lábszár visszérbetegségeiben, hanem az aranyeres esetekben is jó hatású. Külön említést érdemel, hogy nem csak a panaszok megelőzésében kedvező hatású, hanem kifejezetten az aranyeres krízis éles fájdalmát és az ehhez társuló – akár jelentősebb – vérzést is képes gyorsan és komolyabb enyhébb dózisban csökkenteni. Ilyen esetekre is gondolva érdemes tartani otthon Dio-PP-t azoknak, akiknél előfordulhat. Fontos továbbá, hogy terhesek is nyugodtan szedhetik, nincs semmilyen magzatkárosító hatása, ráadásul a terheseknél mind a visszér, mind az aranyeres problémák gyakrabban jelentkeznek.

Dr. Nedeczky Éva
házi orvos

Tisztelt Olvasó!

Aktualitása miatt az influenzával kapcsolatos gondolataimat szeretném megosztani Önökkel. A panademia olyan járvány, mely nagyszámú megbetegedést és halálozást okoz világszerte. Ilyen járvány volt 1580-ban, majd 1889-ben (H3) vírus, 1957-ben (H2N2), 1968-ban (H3N2 hongkongi influenza). 1918–19-ben a „spanyolnátha” söpört végig a világon. Becslések szerint 500 millió ember fertőződött meg. A járvány 50 millió ember halálát okozta. A kórokozóként – akárcsak a jelen járványnál – a H1N1 típusú mutatták ki.

Az influenza elnevezése az olasz „befolyásolni” szóból ered. A vírus az orthomyxo vírusok családjába tartozik, genetikai anyaga a ribonukleinsav. Három emberre veszélyes csoportját különböztetünk meg. „A” típusú: nagyobb világjárványokat okoz, a „B” típusú kisebb helyi járványokkal jár, a „C” típusú enyhe tüneteket okoz. Az altípusok szerológiai tipizálása a humorális immunválaszért felelős burokfehérjék a sejt felszínén való megtapadásban szerepet játszó haemagglutinin (H) és a gazdasejtől való kiszabadulásért felelős neurominidáz (N) alapján történik. Emberekben H1-3, H5-7 és 9, valamint N1, N2 típusú ismerjük. A fentiekből következik az influenzavírus rendkívüli variabilitása. Az influenza cseppfertőzéssel terjed. A vírus a légúti nyálkahártya felszínén a szialsavhoz kötődik és a nyálkahártya sejteiben replikálódik (sza-

porodik). Az influenzavírusok a felszíni fehérjeszerkezetüket évről évre kismértékben változtatják (drift). Ha az ember már korábban átesett fertőzésen, némi keresztimmunitással rendelkezik, de ez a védettség korántsem teljes. Ez magyarázza, hogy a járvány elsősorban a fiatalabb korosztályt sújtja (gyermekek, fiatal felnőttek), akik életkoruknál fogva még nem találkozhattak a kórokozóval.

Az influenzafertőzés tünetei. Lappangási idő néhány nap, maximum 1 hét. Hirtelen jelentkező magas láz, kifejezett ízületi- és izomfájdalmak, fej- és torokfájás, inproductív (köpet nélküli) köhögés. Szövődmény nélkül 1 hét után a beteg lelégtalanodik, az egyéb tünetek is legkésőbb három hét alatt megszűnnek. Szerológiai vizsgálatokkal is igazolt fertőzöttek 1/3-ad része tünet- és panaszmentesnek bizonyult Dél-Amerikában! Az esetleges szövődmények külön kezelést igényelnek.

Profilaxis. A megelőzésnek általános és specifikus módszerei vannak. Fontos a megfelelő táplálkozás (gyümölcsfogyasztás). Sport, mozgás, szabadban való tartózkodás. Amennyire lehet, kerülni kell a tömeget. Szükség esetén a száj- és orrmaszk megvédi társainkat a fertőzéstől (csupán 2.3 óráig, ezt követően cserélni kell!). Tüsszögéskor zsebkendő használata, az iskolába járó gyermekeknél mindig legyen megfelelő mennyiségű papír zsebkendő. A specifikus megelőzés oltással történhet. Az oltóanyag még nem hozzáférhető, gyártása folyamatban van. A vakinációt tojáshéjfehérje-tartalma miatt 1 éves kor alatt nem ajánlom. Terhesek esetében nem történt vizsgálat. Náluk a házi orvos alapos mérlegelése dönthet. Az ingyenes oltóanyagokat a házi orvosok októberben kapják. Az ingyenes vakinációkkal először a

veszélyeztetettek lesznek oltva. Ezt követően igyekszünk az igényeket maradéktalanul kielégíteni. Ha elfogyna a térítésmentes oltóanyag, lehetőség van recept ellenében patikában kiváltva kb. 1200 forintért hozzájutni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket:

Dr. Halász Ernő

csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos
gyermekgyógyász háziorvos, c. kórházi főorvos

Biciklis családi kirándulások

A jó idő beköszöntével sokan ülnek kerékpárra, indulnak kirándulni a szabadba. De ne feledjük, hogy a gyerekek biciklizés során sérülnek meg a leggyakrabban. Mi lehet ennek az oka? Pl. a KRESZ hiányos ismerete, a kerékpározni tudás hiánya, a kerékpárok nem megfelelő műszaki állapota, a védelmi eszközök mellőzése (sisak, biciklis gyermekülés, megfelelő világítás, fényvisszaverő ruha), a kerékpárutak hiánya, a rossz közlekedési morál. Szerencsére a balesetek többsége apró sérüléseket eredményez, de törekednünk is kell a súlyos sérülések elkerülésére!

Gyermekek szállítása. A KRESZ-szabályok szerint kerékpár pótlásán a 18. életévét betöltött személy, egy 10 éven aluli gyermeket szállíthat. A kicsik biztonságos utaztatására számos balesetvédelmi eszközt fejlesztettek ki. Ilyenek például a lábvédelemmel ellátott biztonsági gyermekülések, küllővédők, utánfutók, bukósisakok, térd- és könyökvédők, láthatósági mellények. Sajnos nálunk napjainkban is még elég magas az ún. „küllős balesetek” száma. Vagyis, ha küllővédők és biztonsági gyermekülés hiányában a csomagtartón szállított gyerek lába a mozgó kerék küllői közé szorul. A blokkolt kerék miatt szinte minden esetben eséssel végződik a baleset. A boka, a lábfej és a lábujjak oly mértékben roncsolódhatnak, hogy akár amputáció is szükségessé válhat.

Gyermekek szállításának helyes módja. Két lehetőség van csemetéink helyes utaztatására, az egyik a biciklis gyermekülés, a másik pedig a gyermekszállító utánfutó (ez hazánkban még nem elterjedt). A gyermekülés nagyon jó védelmet biztosít. Az utánfutó akár két gyermek egyszerre történő szállítására is alkalmas és nagyon komfortos (sőt, különféle vizsgálatokkal igazolták, hogy az utánfutó biztonságosabb is, mint a gyermekülés). Bár nagyon alacsony, egy autó ütközés során csupán arrébb tolja, de nem sodorja el.

Hasznos tudnivalók a biciklis gyermekülés használatához: csak akkor ültessük gyermekünket biztonsági gyermekülésbe, ha már stabilan ül, meg tudja tartani a gerincét! Ne szállítsunk egynél több gyermeket egyszerre! Csomagtartóra és a vázra is szerelhető ülések közül a vázra szerelhető stabilabb és rugalmasabb. Hasz-

nát előtt ellenőrizzük, hogy megfelelően lett-e rögzítve! Első használat előtt próbáljuk ki rövidebb távon! A gyermekülés ne korlátozza a bicikli vezetőjének mozgását! Olyan ülést válasszunk, ami lábvédelemmel ellátott és a láb rögzítése is biztosított! Az ülés támlája érjen a gyermek nyakának magassága fölé, hogy a nyakat és a fejet védje, tartsa! A bukósisak mind a gyermeknek, mind a szülőnek elengedhetetlen! A jobb láthatóság érdekében legyen a gyermekülésen fényvisszaverő prizma! A jó méretre beállított biztonsági övet mindig csatoljuk be! Hosszú utakra ne vállalkozzunk, hisz ez megterheli a kicsi gerincét! Rejtsük el a nyereg rugóit, nehogy biciklizés közben összenyomjuk, beszorítsuk a gyermek ujját! Melegben gondoskodjunk a megfelelő UV-sugárzás elleni védelemről és kellő folyadékbevitelről! Soha ne hagyjuk a gyermeket egyedül a gyermekülésben, hisz egy apró mozdulattól is felborulhat a kerékpár!

Jó tanácsok az utánfutó használatához: legyen az utánfutó megvilágítva, a vontató kerékpártól függetlenül! A gyártó ajánlásait a szállítandó gyermekek nagyságáról, számáról, mindig tartsuk be. Az utánfutót mindig egy gömbcsuklóval csatlakoztassuk a kerékpárhoz, hisz így egy esetleges borulás során az utánfutó a „tálpán” marad! Bizonyosodjunk meg róla, hogy gyermekünk nem tud a küllők közé nyúlni! Jó, ha rendelkezik az utánfutó napfény, eső, szúnyog elleni védelemmel! A biztonsági öv és a bukósisak használata az utánfutó utasára is kötelező!

A bukósisakról. Sajnos hazánkban a gyermekek csupán 14%-a visel rendszeresen védősisakot biciklizéshez, így gyakoriak a súlyos fejsérülések. A sisak mellőzésének számos oka van: a sisak még nem népszerű, a gyerekek „cikinek” tartják viselését, kényelmetlen, meleg lehet. Mivel a gyermeknek mindig a szülő az első példaképe, úgy tudjuk a sisak viselését ösztönözni, ha mi magunk is hordjuk azt. A sisak csak akkor kényelmetlen és meleg, ha a mérete és nagysága nem megfelelő. Fontos, hogy vízszintes helyzetben, biztosan, de kényelmesen illeszkedjen a fejre, a fülek körül a pántok V alakot formáljanak, és egy csat tartsa helyben. Rögzített legyen, de ne túlságosan szoros!

Szóval, hogy a biciklizés közkedvelt, egészséges időtöltés legyen nagyon fontos a védő eszközök használata. Jó kikapcsolódást, kellemes családi túrázásokat kívánok!

Molnárné Németh Emma
védőnő

Német nyelvoktatás

Kedves Náraiak! Szeretnék indítani a Művelődési Házban német nyelvtanfolyamokat, kezdő, újrakezdő, haladó szinten, maximum 6-8 fős csoportokban. Illetve lehetőség lenne még korrepetáló, segítő német foglalkozásokra iskolásoknak (korcsoportokra osztva), szintén a Művelődési Házban délutánonként, vagy este igénytől függően. Hívjon bátran az is, aki inkább egyéni órákat szeretne!

Kincses Christina, német anyanyelvű nyelvtanár • 06-70/278-5211

Intenzív angol nyelvtanfolyam

100 órás angol tanfolyam indul a nárai kultúrházban, kezdő és haladó szinten, igény szerint. Heti 2 x 3 órában, kedden és csütörtökön 16 óra után. Jelentkezési határidő: 2009. október 30. A 100 órás tanfolyam költsége: 32.000 forint, további információ és jelentkezés:

Vietorisz Györgyi, angol nyelvtanár

94/347-335, e-mail: bigtom@gpinet.hu

A tűzgyújtásról

Tájékoztatom, hogy Náriai község önkormányzati képviselő-testülete a belterületi nyílt téri tűzgyújtásról a következő állásfoglalást hozta és az alábbiakat teszem közzé:

Náriai község önkormányzatának képviselő-testülete 2009. október 15-étől a továbbiakban a község belterületén a szabadtéri tűz- és nyílt láng használatát heti két napban határozta meg, keddi és pénteki napokat jelölve ki erre a célra.

Kérek mindenkit, hogy a kerti nyesedékek, száradékolt növényi maradványok, falevelek égetését e két nap valamelyikén végezzék! A nyílt téri tűzgyújtás alól kivételt képeznek a kerti grillezések. Továbbá nyomatékosan felhívom mindenki figyelmét, hogy a műanyagok, aeroszolos palackok égetése szigorúan tilos bármilyen formában (kazánban is)! Az égetés során, az így keletkező kén-dioxid rákos megbetegedést okozhat az égető és környezete számára, másfelől az ózonrétegben elraktározódva tovább növeli az üvegházhatást (nagyító mintájára erősíti fel a napsugárzást), aminek következménye a globális felmelegedés elősegítése!

A keddi és pénteki nap betartásával megelőzhetjük, hogy kellemtelenséget és bosszúságot okozunk szomszédainknak, lakókör-

nyezetünkben élőknek; akik pedig szellőztetni és a mosás utáni szárítást a szabadtérben kívánják megvalósítani, ők is tudnak az égetést végzők tevékenységéhez igazodni, nem érheti őket sem meglepetés.

A tűzgyújtást a magyarországi települések túlnyomó részében már eddig is helyi rendeletek szabályozzák (aminek megszegése pénzbírságot von maga után). Náraiban is a számtalan lakossági észrevétel okán vált szükségessé két nap kijelölése. Mivel úgy véljük, hogy Náraiban értelmes, jó szándékú, békés emberek élnek, ezért nem rendeletalkotás, hanem állásfoglalás formájában tesszük közzé a keddi és a pénteki napokat, bízva, hogy mindenki betartja azokat, hiszen a cél nem a büntetés, hanem a kiszámíthatóság. Ha ez ilyenformán fog tudni működni, akkor nem is áll szándékában a képviselő-testületnek erről külön rendeletet alkotni a későbbiekben sem, példát mutatva ezzel más magyarországi településeknek is európai gondolkodásmódunkról!

Bízva, hogy a fentiek betartása mindenki meglegedését és kényelmét szolgálja!

Németh Tamás
polgármester

Staféta

Áprilisi számunkban Schubert Miklós, Brenner Benedeknek adta át a stafétabotot. Vele készült ez a rövid riport.

– *Schubert Mikitől kaptad a stafétát, említette, hogy barátok vagytok. Mióta ismeritek egymást?*

– Körülbelül két éve, ő a legjobb barátom. A focipályán szoktunk találkozni, ott ismerkedtünk meg.

– *Mit jelent a barátságotok? Hogyan múltátjátok együtt az időt?*

– Mikiéknél legtöbbször számítógépe-zünk. Nálunk pedig, a kutyámmal (aki argentin bullmaszif), Glorival játszunk általában. Biciklizni is szoktunk együtt.

– *Beni! Te az utcánkban laksz, van úgy, hogy hozzánk is átjössz a fiúkhoz játszani. Én ezért ismerlek. Meséld magadról, mutatkozz be másoknak is!*

– Szombathelyen laktunk, mielőtt ide költöztünk. Azért jöttünk Náraiba lakni, mert itt jobb a levegő és szerettünk volna falun élni. A Gothard Jenő Általános Iskolába járok, jó tanuló vagyok. Kedvencem az informatika, a testnevelés és a német.

– *Mi a hobbid?*

– A Falco utánpótlás csapatában játszom. Rendszeresen kosárlabdázom, heti 3-4 edzésem van. Center poszton vagyok, versenyekre is járunk. Ezenkívül, az iskolában járok még lövészetre.

– *Mi szeretnél lenni? Mik a terveid?*

– Szeretnék bekerülni a nagy csapatba. Ha ez nem sikerül, talán informatikus leszek.

– *Kit választasz? Kinek adod a válaszolási jogát?*

– Majsa Károlynak, aki az ismerősöm.

Marton Melinda

Elkészültek útjaink

Örömmel tájékoztatom Náriai lakosságát, hogy végre elkészült a falu két legújabb utcájának (Sólyom és a Pacsirta utca) szilárd burkolata. A két utca lakói és telektulajdonosai 700 ezer forintos telkenkénti hozzájárulással hozták létre ezt a sokak elismerését kiváltó beruházást. Az utca megnőtt forgalma is bizonyítja, hogy kedvelt kirándulási célpont lettünk. Biztos feltűnt, lakótársainknak és a mezei utat használóknak, hogy a Sólyom utca aszfaltozása hosszabb, mint amit a telkek megkívánnának. Ez azért van, mivel jogszabályi előírás a sárrázó készítése. Itt ragadnám meg az alkalmat, hogy felhívjam a földutat használók figyelmét, hogy a járművek vezetői földútról burkolt útra való felhajtása előtt a járműveiket, felhajtás után pedig az utat kötelesek a sártól letakarítani. A KRESZ előírásai szerint burkolt útra csak úgy lehet felhajtani, ha előtte a jármű kerekeit annak vezetője a szennyeződésektől megtisztította. Ellenkező esetben a rendőrség a helyszínen büntetheti a szabálysértőt.

Reméljük, sokaknak lesz még öröme ebben a szép beruházásban, mely Náriai vagyónát gyarapítja a jövőben.

Lukács Zoltán
Sólyom utcai lakó

Köszönjük!

Ezúton is szeretnénk megköszönni Péntek Laci bácsi nagylelkűségét, aki szeptemberi ittjártakor is bizonyította Náriai iránti elkötelezettségét. Tízezer forintos adományával hozzájárult a Náriaiért Egyesület céljainak megvalósulásához.

KÖSZÖNJÜK!

Óvoda-bölcsődék alakulnak

A bölcsődei helyhiány évek óta probléma országszerte. A kormány azzal szeretne segíteni a helyzetet, hogy 2009 szeptemberétől lehetővé teszi az egységes óvoda-bölcsődék megszervezését a tízezer főnél kisebb településeken. Az ügy érdekében a Közkutatási Törvényt is módosították. Napi tízórás nyitva tartás esetén óvodapedagógus, dajka és bölcsődei gondozónő látja el a feladatokat. A gyerekeket kétéves kortól lehet felvenni, a csoportlétszám nem haladhatja meg a húsz főt. Ebből legfeljebb tizenöt lehet az óvodáskorú és legfeljebb öt a háromévesnél fiatalabb. A helyhiány különösen azoknak a családoknak okoz problémát, ahol az édesanya a gyermek hároméves kora előtt szeretne visszamenni dolgozni. Óvodába ugyanis csak hároméves korától íratható be a gyermek. A jövő évtől bizonyára még több szülő venné igénybe a bölcsődei szolgáltatást, hiszen a 2010. április

30-a után született kisbabák után már csak két évig jár a gyes, így vélhetően sokan próbálnak gyermekük óvodás kora előtt munkába állni. A Törvény rendelkezése szerint egységes óvoda-bölcsőde akkor hozható létre, ha a települési önkormányzat nem köteles külön-külön óvodai és bölcsődei csoportot működtetni és a gyermekek létszáma sem teszi lehetővé ezek külön-külön való megalakítását. Minden önkormányzatnak magának kell eldöntenie, hogy az adott településen melyik intézménytípust lenne legcélszerűbb működtetnie. Lényeg, hogy legyen hol elhelyezni a gyerekeket a gyes lejárta után. 2010-től egyetlen óvodába jelentkezőt sem lehet elutasítani helyhiány miatt, ha a gyermek elmúlt hároméves.

E sorokat gondolatébresztőként szántam. Véleményem szerint, fontos és kell is jövőbeni dolgokról gondolkodni. Egy ilyen nagy lélekszámú községnek, mint Náriai, ahol a fiatal családok itt maradnak, ide települnek, érdemes lenne egy ilyen intézménytípuson elgondolkodni.

dr. Némethné Fábsics Ildikó
intézményvezető

Egyházközségi hírek

A pap Krisztus keresztségének képviselőjében, követésében és szolgálatában

Szentatyánk XVI. Benedek pápa 2009 júniusában meghirdette a papok évét. Szándéka igen fontos. Előző írásomban erről már írtam. Most a címben megjelölt három gondolatról szólok röviden.

A pap Krisztus keresztségének képviselője. Szent Pál apostol leveleiben nyomatékosan hirdeti, hogy mi a megfeszített Krisztust hirdetjük, aki a pogányoknak ostobaság, a zsidóknak szégyen, de nekünk keresztényeknek az üdvösség forrása. A papok tehát nem hirdethetnek „olcsó műsort”. Krisztus kereszthalála által, a véghetetlen szeretet valósult meg, mert általa van üdvösségünk. A régi miseruhákról nem hiányozhatott a kereszt rajzolata. Ebből következik a második gondolat:

A pap Krisztus keresztségének követője. Úgyis mondták a régiek, hogy a pap alter Christus, vagyis Krisztus követségében jár. A hí-

vők érzik és kívánják ezt. Ezért gyönyörű szóval illetik. Ő a Tisztelendő. Nálunk még mindig így köszöntik: Dicsértessék a Jézus Krisztus! Milyen szép és felelősségteljes feladat ennek megfélelni nap mint nap. Innét sarjadzik a harmadik gondolat:

A pap Krisztus keresztségének szolgálatában áll éjjel-nappal. Nemcsak az oltárnál, bárhol. Ahogy a szülők mindig a családjuk szolgálatát tartják a legfontosabbnak. Minden hivatás kemény szolgálatot kíván, de különösen a papé, mivel az emberek üdvösségén fáradozik. Egész életét értük szenteli, ahogy ezt Krisztus tette. A szolgálat, a szenvedés és a küzdelem minden ember osztályrésze, mert ezek nélkül nem jutunk eredményre, üdvösségre.

Imádkozunk a papság évében többször is Istenhez, hogy minél többen vállalják ezt a szép hivatást, és azért is, hogy a már felszentelt papok minél jobban teljesítsék küldetésüket.

Dr. Rátkai László
tisztelendő

Náriai Templomért Alapítvány

Örömmel tudatom, hogy a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózók rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló lehetőséggel élve az adófizetők 2008-ban felajánlott 1% mértéke 223.331 forint volt. Ezúton köszönöm meg tisztelettel minden adózónak, aki alapítványunkat jelölte meg kedvezményezettként bevallásában! A fenti összeg további felhasználásig az alapítvány bankszámláján lekötésre került.

Németh Tamás

Kedves gyerekek, szülők, nagyszülők!

A Náriaiért Egyesület és az Óvó nénik szeretettel hívják Önöket Márton-napi játszóházukba.

Időpont: 2009. november 7., szombat délután 15-18, helye: Művelődési Ház nagyterme. Programok: kézműves alkotások készítése, kötetlen játék, ruhabörze (aki jó állapotú, használt ruhát tud felajánlani, kérjük esténként 6 után vigye a Hősök tere 9. szám alá, Némethné Szibler Szilviához). A program alatt ingyenes innivalót biztosítunk. Szeretettel várunk mindenkit!

Marton Melinda, a Náriaiért Egyesület szervezőtitkára

Nárai képes krónikája

Országosan is egyedülálló vállalkozásra szántuk el magunkat, amellyel Nárai útmutatást adhat a többi magyarországi településnek. Terveink szerint elkészítenénk Nárai község digitális fényképalbumát a fekete-fehér képek korszakából. Eddig közel 600 fényképet kaptunk már Önöktől, de természetesen még ennél is többet szeretnénk összegyűjteni. Az átvett képeket digitális másolás után természetesen mindenki sértetlenül visszakapja.

Örömeinkre nagy sikert aratott az a falunapi Helytörténeti kiállítás, amely mint első, hagyományteremtő szándékkal a települést képeken mutatta be. A kiállítás keretén belül megelevenedett a jelen és a múlt. A régmúlt időket ábrázoló képekből válogatva állítottunk ki Szilágyiné Pompor Vilma vezetésével, a jelen képeit pedig Dr. Tatai-Szabó Miklós bocsátotta rendelkezésünkre, aki művészképein Nárait és környékét egy egészen más dimenzióban mutatta be.

Terveink szerint a régmúlt képeit szelekció után külön csoportosítva mutatjuk be, illetve válik elérhető egy internetes fényképalbumban. Ilyen csoportok lehetnek pl.: életképek, vallási, mezőgazdasági, iskolai, munkahelyi, családi, esküvői, katonai, sport, tűzoltó stb. kategóriák, de mindezeket a beérkezett képek után tudjuk véglegesíteni, de akár egy család albumja is lehet külön csoport, mint pl.: az Eörrsy család tagjait ábrázoló képek. Természetesen nemcsak a képeken szereplő személyek, helyzetek, hanem az adatközlő személyét is megemlíthetjük. Az eddig beérkezett képek alapján elmondhatom, hogy egészen izgalmas album fog összeállni, hiszen az eddigiek alapján az 1850-es évektől az 1980-as évekig, azaz a huszároktól a szüreti felvonulásig, rönkhúzásig vannak képeink. Ki ne lenne kíváncsi az egykori Náraira, elődeire? Kit ne érdekelnének az egykori utcarészletek, az egykori, mára már elbontott házak, az egykori Pap-tó, az egykori elődök, azok élethelyzetei? A szocializmus életképei, az Eörrsy csa-

lád kismemesi tagjai és lakókörnyezetük? Nárairól eddig megjelent képeslapok? A tervezett albumban megtekinthető lesz a világháború jó pár hősi halottjának portréja rövid leírással, a templomban felravatalozott elhunyt közkedvelt pap, de a háború előtt Náraiban közlekedett autóbusz is. Azaz a leendő képes krónikával egy olyan virtuális sétára invitálhatjuk majd a látogatókat, amely megmutatja a régi Nárai világát, hangulatát.

Arra kérjük tehát Önöket, hogy a szekrényében megbújó képeit ossza meg velünk, mi azokat digitális bemásolás után sértetlenül visszaszolgáltatjuk. Az így összegyűlt képek csoportosítás után egy erre a célra készített internetes honlapra kerülnek fel. Hozzátennem, az így átvett képek garantáltan átöröklődnek az utókorra, utódokra, mert az idő előrehaladtával egyre nagyobb közkinccsé válnak majd, amin a kíváncsi utódok „lapozgatva” fedezhetik majd fel egykori felmenőjüket, kereszthetik egykori elődjüket, ismerhetik meg azok egykori élőhelyét. Sajnos több helyről van tudomásunk, ahol még néhány éve, évtizede megvoltak a régi képek, albumok, az idősek elhalálása után, az egykori ház értékesítésével együtt mára a régmúlt időket idéző képek is eltűntek. Azaz szemét lett belőlük. Így azokat már senki sem tekintheti meg. A képekhez természetesen ahol még tudható, hozzáírjuk, hogy kiket ábrázol. Mivel a honlaphoz e-mail cím is tartozik majd, így a még nem felismert személyekkel kapcsolatban is bárki küldhet majd be információkat, pontosításokat, további képeket, vagy az egykori, ma már máshol élő Náraiak is kíváncsian fellapozhatják egykori lakóhelyük múltját, netán küldhetnek be ők is képeket, gazdagítva az összeállításunkat.

Kérjük, hogy bizalommal jelezze felénk, keressenek bennünk, ha fekete-fehér képei vannak!

Németh Tamás

Mesélő krónikák – a templomalapító Nárai plébános

A Nárai születésű Győri János, mint a kőszegi Jézus Szíve templom megálmodója, mecénása

Folytatás az előző számból.

Győri Jánost azonban nem csak a jövő, hanem a múlt is foglalkoztatta. A kőszegi plébániának és a városnak múltjára vonatkozó eredeti feljegyzéseit a városi levéltárból szorgalmasan másolgatta, azonban a nyers adatok feldolgozásához már nem maradt ideje. Feljegyzéseit latinul írta, címe: Quaedam notitiae. Az adatgyűjtés egy 1279. évből származó oklevéllel kezdődik és 1824-ben a kőszegi szegényház renoválásával végződik.

Hosszas igazgatói tevékenysége alatt szorosan összeforrt a kőszegi iskolával és végrendeletében 500 forintot hagyományozott a szegény és szorgalmas tanulók könyvjutalmazására. Az alapítványt a városi tanács őrzi és néhai „Győri János prépost alapítványa” címen kezeli. Az alapítvány még a második világháború idején is létezett. Évente átlag 12-17 forintnyi

értékű tankönyvet osztottak szét az 1850-es években az ifjúság között. Természetesen a Bach-korszakban a jutalomkönyvek felerészben német nyelvűek voltak.

A sokoldalú és elfoglalt Győri János életének utolsó napjairól semmiféle közelebbi feljegyzés nem maradt ránk. Aránylag eredeje teljében, 60 éves korában ragadta el a halál 1849. július 4-én. Az anyakönyvben sem a halál okáról, sem temetésének körülményeiről közelebbi adat nem maradt. A városi tanács 1849. július 5-én bontotta fel végrendeletét. A kőszegi háziszegények részére hagyományozott 160 pengőforintot szétosztották, és a templom-építő alapítvány kezelésével pedig a továbbiakban Szaivert Józsefet és Ege Miklóst bízták meg. A tanács részletesen ismertette a végrendelet 45. pontjában az újonnan építendő katolikus anyagyházra tett alapítványt, mely „szent célért a kebelbeli római katolika községnek örök hálóját kiérdemelte”.

A templomépítés megkezdéséről csak jóval később, 1982 tavaszán született döntés, ennyi időbe telt, míg az építéshez szükséges teljes pénz, rendelkezésre állt. Az építkezés Major János plébános irányításával indult meg Ludwig Schöne bécsi építész tervei szerint és 1894 áprilisában már a templom polikróm festése is elkészült a bécsi Otto Kott műhelyének munkájával. Ettől kezdve a templom belső berendezése folyt az 1894. szeptember 23-án megtartott ünnepélyes megáldásáig. A templom felszentelését az 50 éves jubileum kapcsán 1944. június 18-án tartották, amikor a kőszegi polgármester nemcsak a kegyurakat, hanem az egész várost is Jézus Szíve oltalmába ajánlotta. Faragott faoltárai Bécsben és Tirolban készültek. Orgonája 1894-ben készült a Rieger fivérek üzemében. A 21 regiszteres, két manuális hangszer a gyár korai alkotásainak egyike. A kegytárgyak közül több szép középkori és barokk ötvösmunka a Szent Jakab-templomból került át ide. Különösen értékes a korábbi plébániatemplom felszereléséből megmaradt két kehely: az egyik 1421-ben, a másik 1486-ban készült. Az utóbbi, gótikus aranyozott ezüst kehely Wolfgang Haiden munkája. Különlegessége a szárán levő gomb (nóduz) kápolnás díszítése. A kupa kosara áttört, lilomos; talprészén a művész Szent Dorottya alakját domborította ki. Nagyon szép a 15. század második feléből származó aranyozott ezüst úrmutató, a torony alakú gótikus monstranciák szép példája. A szentségház felett egy oszlopos, központi kápolnában áll a szenvedő Jézus szobra. A csúcsban végződő gúlán kereszt látható a megfeszített Jézussal. Itt őrzik az ún. Bezerédj-kazulát, amit Bezerédjné Bottka Mária készített

1708-ban. Érdekesség: a kóruson működik 1677 évtől jelenleg is a vegyes, négyzólamú felnőtt Énekkar, amely a nagy ünnepeken és minden hónap első vasárnapján latin és magyar miséket szolgált meg az alkalomhoz illő betétszámokkal.

Győri Jánost végrendelete szerint édesapja mellé, egy kőkereszt közelébe temették el. Síremlékén a megfeszített Jézus van kifaragva, amit a halált jelképező, önmagába harapó kígyó díszít. A sírkeresztet a számadások szerint 1860-ban újították meg először, később, a temetőrendezéssel kapcsolatban utat vezettek el a hamvak felett és sírkövét más helyre állították. Sírját 1938-ban exhumálták és a síremlék alatt helyezték örök nyugalomra, a temetőkápolnával szemben. Az exhumáláskor tűnt ki, a fennmaradt csontok alapján, milyen hatalmas természetű ember volt Győri János. Ez az egyetlen adat, ami külső megjelenéséről ránk maradt.

Kőszeg szabad királyi város 1894-ben, amikor Győri János elképzelése valósággá vált, az új templom elkészülte után hálaból az új templom mögött húzódó szerény kis utcát, amelyben egykoron a háza is állt (ma Győri János utca 6. sz.), Győri Jánosról nevezte el és így róta le kegyeletét, fejezte ki hálóját az utókor számára a város templomalapító lelkipásztorra iránt. Győri János gondolatától (1827-től) egy új, minden eddigi kőszegi templomot méretében lenyűgöző, meghaladó templom megvalósulásáig (1894-ig) 67 évnek kellett elteltie. E valóban nagyszerű művet megálmodó Nárai születésű ember élete munkásságának talán legszebb emléke az égbe nyúló kőszegi Jézus Szíve templom.

Németh Tamás

Elődeink és környezetünk

Elmúlt idők, emberi sorsok emlékképei, gyönyörű természetfotók környezetében. Az első, hagyományteremtő szándékkal készült kiállítás Náraiban élt emberekről, sorsokról, a régi falusi életről, mindezt néhány fotón és pár használati tárgyon keresztül bemutatva a jelenben itt élők számára, 2009. július 26-án, a falunapon.

Egy nyár esti beszélgetés során vetődött fel az ötlet, mely nagyon jó visszhangra talált. Nincs falumúzeumunk, nincs állandó helytörténeti gyűjteményünk, eltűnik, múlt kódéba vész el minden, ami valaha Nárai volt. Meggyőződésem, hogy szükséges, régi korok tanúinak életéről, az itt élt emberek munkájáról, mindennapjaikról, hétköznapiokról és ünnepekről, családi és történelmi eseményekről mindazt összegyűjteni, ami még fellelhető és az itt élők elé tárni. Az ötlettől a kivitelezésig nagyon rövid volt az idő, ezért lett ez csak egy kicsi kiállítás. Nagy volt a lelkesedés, segítő, jobbító, szépítő tenni akarás. Köszönet illeti mindazokat, szomszédokat, barátokat, akik a fotókat és tárgyakat adták. Köszönet Dr. Tatai-Szabó Miklósnak, aki azon sokat dolgozott, hogy a régi fotók kiállíthatóak legyenek, és elhozta saját, művészi igényességgel készített varázslatos természetfotóit, melyek itt készültek Nárai környékén. A kiállítást

2 naposra terveztük, közkívánatra 1 hétig fennmaradt. Köszönet az önkormányzatnak, Németh Tamás polgármester Úrnak, aki a Polgármesteri Hivatal nagytermét rendelkezésünkre bocsátotta, sőt saját gyűjteményének féltett tárgyait is elhozta a kiállításához. Köszönet Góber Istvánnénak, aki egy hétig ügyelt és „tárlatot vezetett”, ha kellett. Köszönet azoknak, akik a falunapon egy-egy órára ott voltak és vigyáztak a kiállításra. Sajnálom, hogy a felkészülési idő rövidege miatt sokaknak nem juthatott tudomására, hogy ilyen esemény is kapcsolódik a falunap programjához. Sokan mondták nekem: ezt folytatni kell! A kiállítás vendégkönyvébe bejegyezték abbéli kívánságukat, hogy várják és remélik a folytatást. Jó volt látni az örömet, a mosolyt a látogatók arcán, egy-egy fotó láttán. Úgyhogy folytatni fogjuk!

„Dal őrzi meg azt, ami szép és szent,
Túlélni mi méltó, a pusztá jelent.
Mit ér a múlandó, a pernyi jelenlét?
Valódi e létben csupán csak az emlék.”

Szilágyiné Pompor Vilma
önkormányzati képviselő

Védjük a falunkat körülölelő erdőket!

Az erdő Földünk, s a rajta élő emberek egyik életforrása, a természeti tényezőktől és emberi beavatkozásoktól függő életközösség és élőhely. Az erdő a földünk legfejlettebb életközössége, amely magában foglalja a talajban élő mikroorganizmusokat, a földfelszínen élő mohákat, gombákat, lágy- és fás szárú növényeket, továbbá a benne élő rovar-, madárvilágot és vadállományt.

Az erdő legfontosabb hatásai: a legnagyobb szén-dioxid fogyasztó (szénmegkötés) és oxigéntermelő; a legnagyobb szervesanyag-termelő, a fának, mint nyersanyagnak, újratermelhető energiahordozónak, és még sok egyéb, erdőből kikerülő terméknek a forrása; a Föld vízháztartásának alapvető szabályozója; a mező- és makroklíma befolyásolója; a tápláléklánc megszakítás nélküli fenntartásának lassan már egyedüli helyszíne; a környezet legjelentősebb védője; egészségnevelő, regeneráló hatása egyedüli; jóléti, kulturális, esztétikai hatása nélkülözhetetlen.

Az erdőt nem lehet egyszerűen a fák együttesének tekinteni. Egy erdőtűznél nem az a legnagyobb baj, hogy elpusztul az erdőt alkotó fák tömege, hanem elpusztul egy önmagát fenntartó, az emberi beavatkozás mértékétől függően önmagát megújítani képes, önszabályozó környezeti rendszer, amely számos élőlénynek ad életteret és életlehetőséget.

Hétköznapjainkat legnagyobb mértékben talán az erdők településvédelmi funkciója érinti. Ezek a városok, községek és más települések határait, illetve egyes részeit, épületeit védő erdők, valamint az élet- és egészségi körülményeinket kedvezően befolyásoló belterületi vagy belterület határán elhelyezkedő erdők.

A hazai erdők nem tekinthetők önfenntartó környezeti rendszereknek, mivel jelenlegi formájuk több évszázados emberi beavatkozás, gazdálkodás során alakult ki. Fenntartásuk csak szakszerű erdőgazdálkodás keretében lehetséges. Az erdőgazdálkodás célja ezért nem lehet más, mint az erdő védelme és a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység, annak érdekében, hogy az erdő megőrizze biológiai változatosságát, termő- és felújuló képességét, valamint megfeleljen a társadalmi igényekkel összhangban lévő környezeti- és gazdasági elvárásoknak, és szolgálja az egészségügyi-szociális, valamint oktatási és kutatási célokat.

Az elmúlt évtizedben az emberek figyelme világviszonylatban is minden korábbinál nagyobb mértékben fordult az erdők felé. Egyre többet hallani a biológiai sokféleség megőrzésének fontosságáról és arról, hogy az erdők ennek legfontosabb színterei. Ennek következményeként megfogalmazódott a természetközeli erdőgazdálkodás iránti igény, melyet a társadalom mindinkább számon kér az erdészekről, erdőgazdálkodóktól.

Polgármesterünk Internetes köszöntőjében a következőket írja: „Településünk a vasi székhelyétől, Szombathelytől néhány km távolságra délnyugati irányban, az Alpokalja nyúlványán helyezkedik el, melynek vendégszerető, barátságos lakossága igyekszik olyan otthonos vendégházó hangulatot teremteni, hogy a vendégeink mindig elégedetten távozzanak, és jóleső emlékekkel gondoljanak ránk és térjenek vissza hozzánk máskor is. Mert akik ellátogatnak hozzánk, élvezhetik a még érintetlen táj tiszta levegőjét, rácsodálkozhatnak természeti kincseinkre, a növény- és állatvilágra.”

Az érintetlen táj és a tiszta levegő mellett erdeinkben a következők is fogadják az idelátogatókat:

Barasics bánya 1

Barasics bánya 2

Erdei csendélet

Építkezés az erdőn

Tegyünk azért, hogy ne ez a látvány fogadja az erdeinkben kirándulókat, túrázókat, hisz rajtunk múlik, hogy környezetünk milyen hírünket viszi közel, s távol.

Lukács Zoltán
Sólyom utcai lakó

A falunap képekben

Hősök ünnepére

Úgy volt az akkor pacsirta nótás reggelen,
Magyar rónán, völgyön-hegyen.
Vihar zengése zúgta át a dalt,
És harcba hívták a magyart.

Mind együtt voltunk akkoron,
Apa, fiú, testvér, rokon.
Aggastyánokból lettek daliák,
Csodákat látott a világ.

Bár itthon minden visszasírt,
Álltunk a gáton, mint a szirt.
Míg egyikünk tovább haladt,
A másik holtan ott maradt.

Amerre nyugszik, s kél a nap,
Vizek partján, fenyők alatt,

A távol délen, messze északon,
Nyugszik egy porló rokon.

De hát nyugsztoztok-e? Az álom
mellyel sírba tétettek,
Együtt virraszt e most veletek?
Boldog haza, béke, dal, szerelem,
Álmodtok-e még erről odalent?

Nem, nektek nincs álmodástok,
Látom, látom most is csatáztok.
Kezetekben újra puska, kard,
Hogy mentsetek a magyart.

Hogy mentsetek ezt az árva népet,
Mellyel nem jöhet el a végítélet.
Látom roppant sírotok zárva,
S jöttök viharként megrabolt hazánkra.

Dnyesztértől a Visztuláig,
Hullámaiból a Piavének.
Szemükben tűz, az ajkukon ének,
Éppen úgy, ahogy elmennének.

És jönnek ragyogva, mint tűz csillagok:
Apák, anyák, itt van fiatalok!
Mátkák, szeretők, mind itt van, aki elment!
Árvák, itt van apátok, a hős, a Szent!

Boruljunk le e hős csapat elé,
Mert nem pihenni jöttek vissza ők,
De hogy szívünkbe lángot,
Gyűjtsanak fel s az égére írják.

Égő tüzellel a meg nem törő végítélet,
Mert itt pihenni addig nem lehet,
Míg fel nem támad ez a drága hon,
Amelyért meghaltak egykoron.

Náraiért Egyesület hírei

Ételízésítő's játék

Kedves tasakgyűjtőgető olvasóink! Az országos játék 2009. évi fordulója befejeződött. Több település is nyert szép, új játszóteret. A mi régióinkból: Kemeneshőgyész, az országos sorosoláson: Encs-Abaújdevecser, a legtöbb pályázatot beküldő helység: Parád és a lélekszám arányában legeredményesebb falu: Nyalka. A többi négy nyertes hely elolvasható az Interneten. Mi most sajnos nem nyertünk. Lássuk a versenyt a számok tükrében, a mi szempontunkból! Összesen 1317 település pályázott. Nárai a 451. helyen végzett az 1144 lakosával, a beküldött 35 kg-ot érő vonalkódjaival. A nyertes, Nyalka 432 lakosá-

val 1716 kg-ot gyűjtött. Beküldéseink száma alapján a 35 kg-mal az 512. helyen végeztünk, a győztes, Parád 1227 kg-ot küldött be. Jelenleg is van nálam 10-15 tasak, amit a játék lezárulása óta kaptam. Ha jövőre is lesz ilyen játék, felhasználhatjuk. Szerintem gyűjtsük és bízzunk a folytatásban. Enni nem kér, a polcon elfér. Köszönet a lelkes játékosoknak! Próbáljuk meg jövőre is, hiszen aki nem játszik, az nem is nyer!

Marton Melinda

Álláshirdetés

A Körmen és Vidéke Takarékszövetkezet (9900 Körmen, Rákóczi út 32. Tel.: 94/592-531, 94/592-543) üzletvitelének átfogó megújítását tervezi, amelynek része egy új kirendeltség (fiók) nyitása NÁRAIBAN. A hamarosan megnyíló új fiókunkba keresünk munkatársat, az alábbi munkakörben történő alkalmazásra:

ÜGYFÉLMENEDZSER

A leendő munkatársunk feladatai:

- A Takarékszövetkezet aktív és passzív üzletágának fiók szintű feladatainak támogatása, a vezető irányításai szerint,
- Az üzletvitellel kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása,
- Részvétel a fiók szintű üzleti terv megvalósításában,
- Az ügyfélkör bővítése és ügyfelekkel való kapcsolattartás.

Elvárások:

- Legalább középszintű végzettség (pénzügyi, közgazdasági szakirány előnyt jelent),
- Kiterjedt, élő kapcsolatrendszer,
- Kitűnő kommunikációs és tárgyalási képesség,
- Gyors tanulási képesség,
- Helyi jó hírnév és erkölcsi feddhetetlenség,
- Készségintézetű számítógépes felhasználói ismeretek-gyakorlat (MS Office: Word, Excel).

Előnyként értékeljük:

- Kiterjedt, élő kapcsolatrendszer,
- Többéves hitelintézeti szakmai tapasztalat.

Amit nyújtani tudunk:

- Stabil egzisztencia, béren kívüli juttatások.

Jelentkezés módja:

Lehetőleg fényképes szakmai önéletrajzát a munkakör megjelölésével az alábbi e-mail címre várjuk: kozpont@tkszkormend.hu (vagy postai úton a Takarékszövetkezet székhelyére) a megjelenéstől számított egy héten belül, amelyről lehetőség szerint a pályázat lezárását követő egy héten belül döntés születik. A munkakört elnyerő – utólag – köteles erkölcsi bizonyítványt is csatolni személyi dokumentációjához.

Kovács Ramóna: Felvesznek-e a budai egyetemre? Szülőföldemen

Lássuk, merre visz az út szülőföldemen!

Merre szól a bús pacsirta szülőföldemen?

Azt mondja az a pacsirta szülőföldemen:

„Hagyd el, menj el, ne maradj itt szülőföldeden!”

Megértem a madár szavát szülőföldemen, hogyha tudok, el is megyek, de a szívem itthon hagyom szülőföldemen.

Szerzek még száz másik hazát messzi földeken.

Megnézem, milyen a világ messzi földeken.

És ha rendben megy a dolgom messzi földeken,

visszajövök megpihenni szülőföldemen.

2007. 07. 18.

Labdarúgás

A vezetőség nehéz döntés elé került, mivel a Perenye nem vállalta a Megyei II. osztályt. Így a szövetség felkérte a Náriai Sportkört, hogy ismét induljon a megyei II. osztályban. Ezek után döntött úgy a sportkör és a játékosok többsége is, és szorgalmazta, hogy próbáljuk meg. Sajnos a csapat gyengült, mivel Rozmán Pál Újperintbe,

Draskovits Dániel Jákra, Szakács Norbert és Gerencsér Tamás a Sé-Honvédhoz igazolt. Az erősítés nem úgy sikerült, ahogy terveztük, de Bárdics Róbert Újperintből, Moór Attila Jákról, Balázs József Gencsapátiból, Koczka Gergely Sorkifaludról igazolt hozzánk, valamint újra kezdte a játékot Kajtár László és Molnár Szabolcs is. A csapat eddig nem a legjobban szerepel, a 7. forduló után még nyeretlen. Igaz, eddig az élbolyhoz tartozó csapatokkal játszottunk. Közben a 4. forduló után Szakály Tamás technikai vezetőnk lemondott a csapat gyenge szereplésére hivatkozva. A nézőink is ezt teszik, mivel nagyon kevesen járnak a hazai mérkőzéseinkre. Az igazság, hogy egy csapatot nem csak akkor kell értékelni, amikor jól megy a játék, hanem a nehezebb időszakban is mellé kell tudni állni. Ezt értem én a szurkolókra, vezetőkre és támogatókra is egyaránt. Mi vezetők, bízunk a csapatban és továbbra is folytatjuk a megkezdett munkálatokat a pálya körül és a továbbiakban is várjuk a szurkolókat és a csapat támogatóit! Sportbaráti üdvözléssel:

Koltay István
sportkör elnök

Női foci

Előző számunkban még csak terveink közt szerepelt a Rauchwarti Focitorna, ami azóta lezajlott. A július 11-én megrendezett viadalon egy szlovák és két osztrák csapat vett részt rajtunk kívül, akik ellen 6-0, 6-0, 4-0 arányban győztünk, így megnyertük a tornát. Egy tóparti kempingben szállásolt el bennünket a Rauchwarti Sportklub, ahol egy

kellemes hétvéget tölthetünk el. Vendéglátóink elmondása szerint jövőre is számítanak rájuk. A következő megméretetésünk július 16-án, a Náriai Falunapon volt.

Hét csapat részvételével focitornát rendeztünk, ezt a jövőben hagyományként szeretnénk tenni. Az idén sajnos csak a második helyet sikerült megszerezni. Azóta Nagycenken, Celldömölkön szerepeltünk még, a középmezőnyben végeztünk. Sajnos ketten távoztak a csapatunkból. Szeretnénk megköszönni szponzorainknak a támogatást, nevezetesen: Wágner Dezső és társa (üveges), valamint Haraszi Miklós (térkövezés és parkgondozás) nyújtott segítséget. A szurkolóknak köszönet a biztatásért! A legújabb sajnálatos hírünk, hogy eddigi edzőnk, Stieber László és kapusunk, Stieber Lászlóné bejelentette távozását. Mi azért tovább edzünk, megpróbáljuk fenntartani ezt a népszerű szabadidősportot.

Moórné Szíjártó Gyöngyi